NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

PRILOGA 2

STRATEŠKI IN DOLGOROČNI CILJI NIJZ, UKREPI ZA NJIHOVO DOSEGO, CILJNE IN IZHODIŠČNE VREDNOSTI TER KAZALNIKI, S KATERIMI SE SPREMLJA DOSEGANJE CILJNIH VREDNOSTI

1. STRATEŠKI IN DOLGOROČNI CILJI

Raziskave so ena od osrednjih funkcij javnega zdravja. Namenjene so vpogledu v dejansko stanje in iskanju inovativnih rešitev ter učinkovitih ukrepov na področju javnega zdravja. Javno zdravje v Sloveniji še ni prepoznano kot pomembna multidisciplinarna stroka, zato je področje raziskav razdrobljeno na posamezne stroke, ki se na tem področju prepletajo. Javnozdravstvene raziskave se v posameznih elementih pomembno razlikujejo od kliničnih raziskav. Pri javnozdravstvenih raziskavah se uporabljajo tako kvantitativne kot kvalitativne raziskovalne metode, ki se sicer pretežno uporabljajo na področju družboslovnih znanosti. Vpliv različnih okoljskih dejavnikov na zdravje ljudi (fizikalno, kemijsko, biološko in družbeno okolje) se meri in analizira tako na individualnem kot tudi na populacijskem nivoju. Na slednjem je torej opazovana enota določena populacija. Raziskave zdravja na populacijskem nivoju so pomembne, saj zagotavljajo znanstveno podporo zdravstvenim politikam in procesom odločanja. Raziskave v javnem zdravju spadajo na področje aplikativnih raziskav in stremijo k temu, da bi njihove rezultate uporabili v praksi.

NIJZ bo še okrepil svoja prizadevanja za raziskave, usmerjene v razvoj novih znanj in pristopov v javnem zdravju. Pri tem bo NIJZ razvijal lastne projekte na prioritetnih področjih dejavnosti in se kot nosilec ali kot partner vključeval v domače in mednarodne projekte. NIJZ bo krepil svojo raziskovalno skupino in razvijal kriterije, ki bodo prispevali k večji kakovosti te skupine.

Poseben poudarek bo na krepitvi sodelovanja raziskovalcev na področju javnega zdravja, ki so sicer vključeni v različne organizacije in raziskovalne skupine. Glede na interdisciplinarno naravo področja javnega zdravja je tako sodelovanje nujno. Z ustanovitvijo posebne platforme, ki bo namenjena povezovanju raziskovalcev ter izmenjavi informacij, namerava NIJZ v naslednjih letih vzpostaviti veliko skupino raziskovalcev na področju javnega zdravja, ki bo kos izzivom na tem področju, predvsem pa bo to omogočilo uspešno povezovanje in sodelovanje z mednarodnimi raziskovalnimi organizacijami na področju javnega zdravja.

Strateški cilj: NIJZ bo z večanjem obsega in uspešnosti raziskav prispeval k razvoju novih znanj in pristopov v javnem zdravju.

2. UKREPI

Ukrepi, ki smo jih predvideli za dosego cilja, so:

- Z nadgradnjo kriterijev raziskovalne uspešnosti bomo spodbujali raziskovalno dejavnost in raziskovalno uspešnost raziskovalcev.
- Po metodi informiranega odločanja o politikah (Evidence-informed Policy-making) bomo prispevali k učinkovitemu prenosu znanstvenih dokazov v procese oblikovanja politik in si prizadevali za večjo uporabnost raziskovalnih izsledkov.
- Povezovanje z raziskovalnimi skupinami in raziskovalci na področju javnega zdravja ter vzpostavitve tesnega sodelovanja pri raziskovanju.

3. AKTIVNOSTI

Za dosego dolgoročnega cilja si bomo še posebej prizadevali za uspešno izvedbo naslednjih aktivnosti:

- Sodelovanje v raziskovalnih projektih, ki predstavljajo sestavni del rednega procesa dela v okviru letnega načrta NIJZ.
- Ustanovitev raziskovalne platforme za področje javnega zdravja in s tem v zvezi še oblikovanje posebnega usmerjevalnega telesa, katerega naloga bo predvsem krepiti medsebojno sodelovanje različnih raziskovalcev, katerih raziskave segajo na polje javnega zdravja.
- Spodbujanje domače znanstvene publicistike, zlasti podpora reviji Zdravstveno varstvo in reviji Javno zdravje.

Nacionalni inštitut za javno zdravje

PRILOGA 3

NAČRT IZVAJANJA ZNANSTVENORAZISKOVALNE DEJAVNOSTI NIJZ, KI VKLJUČUJE RAZVOJ DEJAVNOSTI V OKVIRU INSTITUCIONALNEGA STEBRA FINANCIRANJA IN PROGRAMSKEGA STEBRA FINANCIRANJA

1. PROGRAMSKE SKUPINE

V okviru NIJZ delujejo tri programske skupine. Od tega je ena skupina interna, raziskovalci NIJZ pa sodelujejo še v dveh programskih skupinah. V obdobju do leta 2027 bomo ustanovili vsaj dve novi programski skupini in sicer za področje duševnega zdravja ter za področje javnega zdravja. Na ta način bo mogoče raziskovalno polje veliko bolje podrediti potrebam, ki jih imamo kot družba na teh dveh področjih.

2. ZNANSTVENA ODLIČNOST

Zagotovili bomo spremljanje znanstvene odličnosti, ki jo bomo merili z dosežki raziskovalcev. Na spletni strani bomo javno objavili dosežke ter na tak način javnosti seznanili z znanstveno odličnostjo, ki velikokrat ostane prezrta.

Poleg tega bomo natančno opredelili kriterije za vključitev v raziskovalno skupino kot tudi pogoje za delovanje v okviru raziskovalne skupine.

3. REGISTRIRANI RAZISKOVALCI IN MLADI RAZISKOVALCI

Na NIJZ je sicer veliko registriranih raziskovalcev, ki pa niso redno raziskovalno aktivni. Razmere se izboljšujejo, vendar je potrebno tudi sistematično pristopiti.

Razvoj kadrov je izjemnega pomena za nadaljnji razvoj javnega zdrava. Trenutno imamo na NIJZ dva mlada raziskovalca, kar je premalo. Ocenjujemo, da je potrebno v naslednjih letih zagotoviti mesto vsaj petim mladim raziskovalcem.

4. ETIKA

Zagotavljanje etičnih standardov pri sodelovanju v študijah je ključnega pomena za ohranjanje in razvoj zaupanja javnosti ter potencialnih sodelujočih v raziskavah. Nenazadnje je to predpogoj za dosego znanstvene odličnosti ter mednarodne prepoznavnosti dosežkov in pa pogoj za zagotavljanje kredibilnosti raziskovalcev in NIJZ. V okviru NIJZ deluje interna etična komisija, ki presodi, ali je potrebno iz etičnega vidika predlogu raziskave še kaj dodati. Poleg

tega ta komisija tudi presodi, v katerih primerih je potrebno pridobiti dovoljenje od državne etične komisije, ki deluje v okviru Ministrstva za zdravje. Cilj je, da nobena raziskava ne poteka brez etične presoje.

5. INTERNACIONALIZACIJA

Nadaljnje vzpodbujanje mednarodnih povezav na področju raziskovanja je bistvenega pomena za razvoj javnega zdravja, saj na številnih področjih raziskovanje samo v domačem okolju ne zadostuje. NIJZ si bo prizadeval tako za koordinacijo posameznih mednarodnih projektov ali delovnih paketov kot tudi za aktivno sodelovanje v projektih. Poleg vključevanja uveljavljenih raziskovalcev v mednarodne organizacije in sodelovanja, bomo aktivno spodbujali tudi mlajše (mladi raziskovalci, študenti 3. stopnje) ter na tak način delovali v smislu krepitve kompetenc, veščin in širitve obzorja pri mlajših sodelavcih.

6. PRENOS ZNANJA V DRUŽBO

Zagotovili bomo podporo reviji Zdravstveno varstvo (IF 2021 1.603) in skrbeli za redno izhajanje. Raziskovalce, ki delujejo na področju javnega zdravja, bomo spodbujali k objavljanju v tej reviji. Poleg tega pa bomo spodbujali objavo raziskovalnih dosežkov na področju javnega zdravja tudi v drugih slovenskih revijah.

Za promocijo znanstvenih dosežkov bomo skrbeli tudi tako, da bomo poročali v različnih medijih in na spletu- še posebej preko socialnih omrežij, kjer ima NIJZ kontakt s cca. 100 tisoč osebami.

7. PODPORNA DEJAVNOST

Za uspešno raziskovalno delo je izredno pomembno zagotavljanje dobrih pogojev dela. To vključuje zagotovitev časa in materialnih virov za raziskovalno delo kot tudi razvoj infrastrukture (oprema) ter podporo strokovnih služb, še posebej Službe za upravljanje in vodenje projektov. Zagotovili bomo nadaljnji razvoj teh nujnih predpogojev za uspešno raziskovalno delo.

Zagotovili bomo najvišjo varnost raziskovalnih podatkov, saj gre pogosto za posebej občutljive osebne podatke, zato je zelo pomembno odgovorno upravljanje raziskovalnih podatkov.

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

PRILOGA 4

RAZVOJNI CILJI NIJZ, UKREPI ZA NJIHOVO DOSEGANJE, CILJNE IN IZHODIŠČNE VREDNOSTI TER KAZALNIKI, S KATERIMI SE SPREMLJA DOSEGANJE CILJNIH VREDNOSTI ZA POGODBENO OBDOBJE 2022-2027

1. RAZVOJNI CILJI

Osnovni dolgoročni cilj je prispevati k zdravju z obsegom in uspešnostjo raziskovalne dejavnosti NIJZ. Podrobneje so predstavljeni v Načrtu izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti NIJZ, ki vključuje razvoj dejavnosti v okviru institucionalnega stebra financiranja in programskega stebra financiranja.

2. UKREPI ZA DOSEGANJE RAZVOJNEGA CILJA

Ukrepi za doseganje ciljev se nanašajo na :

- pogoje dela (financiranje),
- znanstveno odličnost,
- razvoj kadrov z upoštevanjem načela enakih možnosti,
- odprto znanosti in odgovorno upravljanje raziskovalnih podatkov,
- spoštovanje standardov etike in integritete v raziskovanju,
- upoštevanje enake zastopanost spolov in različnost spolov pri načrtovanju in izvajanju raziskav,
- internacionalizacijo,
- prenos znanja v družbo in krepitvi strokovnega, družbenega in gospodarskega vpliva.

3. KAZALNIKI, IZHODIŠČNE IN CILJNE VREDNOSTI

KAZALNIK	VREDNOST (2022)	CILJ
Pogoji dela		
Sredstva za raziskave, pridobljena iz ARRS	ARRS projekti, CRP in stabilno fin. 613 000 €	800 000 €
Kader v pisarni za raziskovalno dejavnost	3	5
Znanstvena odličnost		
Število aktivnih raziskovalcev v raziskovalni skupini	44	80

Kakovost objav, merjena s kriteriji ARRS	6.40 (A_1)	8
Število objav v revijah z IF	252 (2017-22)	350 (2023-27)
Število programov stabilnega financiranja	1	3
Razvoj kadrov		
Število mladih raziskovalcev	2	5
Število raziskovalcev z akademskimi nazivi	18	30
Odprta znanost		
Spletna stran	www.NIJZ.si (ni dovolj pregledno)	Spletna stran in družbeni mediji
Etika in integriteta		
Odstotek prijav na etično komisijo	70%	100
Enakost spolov		
Spolna struktura raziskovalne skupine	26% M, 74% Ž	Sorazmerna glede na strukturo zaposlenih
Internacionalizacija		
Število sodelovanj v mednarodnih projektih	41	50
Število koordinacij mednarodnih projektov	2	4
Prenos znanja	***Od 2017-22***	***2023-27***
IF revije Zdravstveno varstvo	1.607	2.2
Število objav zaposlenih v reviji Zdravstveno varstvo	18	25
Število objav v domačih revijah	37	60
Promocije znanstvenih rezultatov (tiskovne konference, objave v medijih)	12 (2022)	18(2027)